

Inspecties in de drankensector

Fysieke belasting bij het handmatig lossen van vrachtwagens met dranken

In de tweede helft van 2011 heeft de Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) inspecties uitgevoerd bij drankproducenten en drankengroothandels. De inspecties waren gericht op de aanpak van fysieke belasting bij het handmatig laden en lossen van vrachtwagens met dranken.

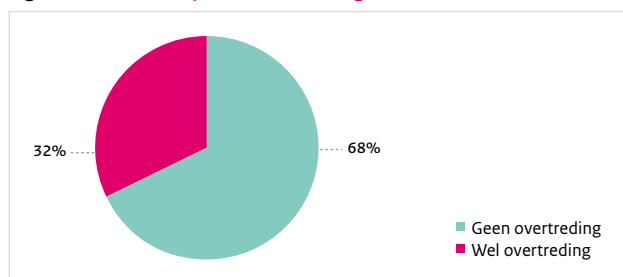
Aanleiding en doelgroep

In 2006 is bij drankproducenten en drankengroothandels geïnspecteerd op de onderwerpen fysieke belasting, chemische en algemene veiligheid. De conclusie was destijds dat fysieke belasting, bij het afleveren van dranken, een probleem was waar de sector op dat moment nog geen afdoende oplossing voor had. Sinds het najaar van 2009 hebben de groothandels in dranken en de drankproducenten een goedgekeurde arbocatalogus waarin ondermeer het onderwerp fysieke belasting is opgenomen. De bedrijven hebben daarmee voldoende tijd en gelegenheid gehad om het probleem van fysieke overbelasting op te lossen.

Overtredingen

In 2011 zijn 88 bedrijven bezocht, 8 drankproducenten, 70 drankengroothandels en 8 bedrijven welke andere producten in de drankensector verhandelen, zoals bijvoorbeeld (drank)automaten. Bij 28 bedrijven (32%) werd fysieke overbelasting bij het handmatig lossen van vrachtwagens met dranken aangetroffen.

Figuur 1 Aantal bedrijven in overtreding

In veruit de meeste gevallen ontstond fysieke overbelasting van de chauffeur tijdens het afleveren van de dranken bij de horeca-ondernemer. De bedrijven gaven veelal als oorzaak aan dat horeca-ondernemingen niet altijd gemakkelijk bereikbaar waren. Tijdens het afleveren van dranken bleek dat niet altijd adequate maatregelen beschikbaar waren om de fysieke overbelasting te voorkomen.

Er zijn in totaal 38 handhavinginstrumenten ingezet. Er zijn 25 waarschuwingen gegeven, 10 eisen gesteld en er is 3 keer van uit gegaan dat de werkgever uit eigen beweging de overtreding zou opheffen (zie tabel 1).

Tabel 1 Handhavinginstrumenten

Overtreding	Instrument			Totaal
	Waarschuwing	Eis tot naleving	Stimulering	
Ontbreken RI&E	9	4	1	14
Ontbreken plan van aanpak	5	0	0	5
Ontbreken beoordeling	6	0	0	6
RI&E niet actueel	3	5	0	8
Geen maatregelen getroffen	1	1	0	2
Overige	1	0	2	3
Totaal	25	10	3	38

Vrijwel alle bedrijven gaven aan bekend te zijn met het feit dat fysieke overbelasting bij het afleveren van dranken regelmatig aan de orde was. Toch had driekwart van de overtredingen betrekking op het niet kunnen tonen van een geactualiseerde risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) op het gebied van fysieke belasting. Hierdoor ontbrak het bij veel bedrijven aan goed inzicht in de eigen problematiek van de fysieke belasting tijdens het afleveren van de dranken door hun werknemers. Dit is wellicht ook de reden dat er geen structurele maatregelen waren genomen om de fysieke overbelasting bij het afleveren te voorkomen. Veel bedrijven gaven aan niet goed te weten op welke wijze deze fysieke overbelasting kon worden voorkomen. In veel gevallen constateerden de inspecteurs dat in de magazijnen van de drankengroothandels wel voldoende maatregelen waren genomen om fysieke overbelasting bij het orderpicken te voorkomen of te beperken.

Van de bezochte bedrijven maakte 40% - overigens om verschillende redenen - voor het afleveren van dranken incidenteel of regelmatig gebruik van externe vervoerders. Hierdoor werd de problematiek van fysieke overbelasting tijdens het afleveren van dranken neergelegd bij andere

bedrijven. Hiervan meende men dat deze, gelet op de aard van hun bedrijf, beter in staat waren om in te spelen op het afleveren van goederen op moeilijk bereikbare locaties. Dat bleek echter niet altijd het geval te zijn.

Conclusies en vervolgvactiteiten

Het aanpakken van fysieke overbelasting in het magazijn van de groothandel levert over het algemeen weinig problemen op. Er zijn voldoende tilhulpmiddelen en bedrijven kunnen het werk zodanig organiseren dat er in de meeste gevallen geen fysieke overbelasting optreedt. Bij de drankproducenten is het productieproces vrijwel volledig geautomatiseerd. De wil om fysieke overbelasting voor de werknemers te voorkómen is bij de bedrijven aanwezig. Voor het aanpakken van fysieke overbelasting, bij het afleveren van dranken, zijn veel drankengroothandels afhankelijk van de afleversituatie bij de klant. De drankengroothandels pakken het probleem op verschillende manieren aan. De één levert tot aan de 'voorkeur' van de klant waardoor fysieke overbelasting voor de eigen werknemers aanzienlijk wordt beperkt. De ander wil 'service' bieden en levert de dranken op de locatie die de klant wenst. Hierbij worden chauffeurs aan fysieke overbelasting blootgesteld, omdat er niet altijd adequate tilhulpmiddelen beschikbaar zijn of ingezet kunnen worden. Weer een ander besteedt het afleveren van dranken uit aan een externe vervoerder, zonder deze goed te informeren over de afleverlocaties van de klanten.

Na de inspecties hebben de bezochte bedrijven maatregelen genomen om de fysieke overbelasting bij het afleveren van dranken te voorkomen of te beperken. Maar ook bij nieuwe klanten dient steeds de afleverlocatie tijdig in kaart te worden gebracht. Drankproducenten en drankengroothandels dienen hun RI&E daarom regelmatig te actualiseren door hun afleverlocaties te blijven inventariseren op problemen met betrekking tot fysieke belasting. Vervolgens moeten maatregelen worden genomen om fysieke overbelasting te voorkomen of te beperken.

De brancheorganisatie kan de drankproducenten en drankengroothandels ondersteunen bij deze aanpak door de branche RI&E, de arbocatalogus en de checklist 'Veilig Leveren' te actualiseren. Veel bedrijven missen namelijk nog goede oplossingen in de arbocatalogus voor het aanpakken van de fysieke belasting bij het afleveren van de dranken op een locatie van een klant. Indien het bedrijf externe vervoerders inschakelt bij het afleveren van de dranken, is aandacht voor de daarbij mogelijke fysieke belasting bij de klanten belangrijk.

Afhankelijk van hetgeen de brancheorganisatie aan verbeteringen kan tonen, zal de Inspectie SZW besluiten of en wanneer opnieuw inspecties moeten plaatsvinden. Ook gaat bij inspecties bij de externe vervoerders aandacht worden gevraagd voor de fysieke overbelasting van hun werknemers.

Deze factsheet is een uitgave van:

Inspectie SZW

De Inspectie SZW maakt deel uit van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Projectnummer A1021

Projectleider

John Broere

Projectsecretaris

Claudia de Caluwé

vijfkeerblauw | sss-610434

© Rijksoverheid | Mei 2012